

Dia 1

Een groot billboard met een religieuze tekst, ik geloof dat dat in Nederland verboden is. Maar in Amerika niet. Daar wordt ook via grote billboards een religieuze strijd gevoerd.

Hoe zou dat billboard van Habakuk eruit gezien hebben? Ja, we lazzen dat hij het visioen dat hij kreeg met grote letters moest griffen, inklassen op platen. Zo kan het in Jeruzalem op diverse plaatsen worden opgehangen en zijn werk doen.

Het gesprek op gang brengen. De discussie.

Dia 2

Waarover?

Nou ja, over die grote vraag, van Habakuk 1, waar Habakuk mee zat, net als wij.

Waarom doet God er niks aan?

Waarom grijpt hij niet definitief in in de geschiedenis en blijft het maar aanmodderen en blijft er zoveel scheef en zoveel onrecht?

Habakuk maakte God daarover verwijten.

Habakuk, een profeet, een man van God die juist daarom zijn worstelingen had met God en die als profeet het volk niet alleen van het netto resultaat van zijn worstelingen deelgenoot maakte (aan het eind dat loflied: al zou de vijgenboom niet bloeien, toch zal ik jubelen voor God die mij redt".) Ja, dat ook, maar dat is des te krachtiger omdat we ook horen van zijn gevecht met God, zijn verwijt, waarom!

Hij ging wachten op een antwoord, hij nam er de tijd voor.

En vandaag horen we hoe God reageert. Het antwoord op dit verwijt, een nieuw visioen, Habakuk 2.

En dan is de spannende vraag: is dit antwoord bevredigend!

Ja, wat is een bevredigend antwoord. Kennelijk is het niet zo bevredigend dat de vraag nu niet meer hoeft te worden gesteld. We hebben ondanks dit rechtstreekse antwoord van God nog steeds onze vragen, onze waaroms?

Dia 3

Misschien helpt het volgende onderscheid.

Als een antwoord rationeel bevredigend is, dan snap het, dan zeg je: oké, dus het zit zo, nee, dan is alles duidelijk.

Nou zo'n rationeel bevredigend antwoord geeft God hier niet aan Habakuk. In feite gaat hij op een groot deel van de vraag niet echt in.

Maar kennelijk werkte het bij Habakuk toch zo dat hij in zijn relatie met God weer verder kon en er weer dichter door naar God toetrok. Het antwoord was rationeel niet sluitend, maar relationeel wel overtuigend. Tenminste bij Habakuk. Of het bij jou ook zo is, dat moet nog blijken.

Dia 4

Bij iemand als Paulus werkte het ook goed. Hij haalt deze tekst uit Habakuk aan in zijn beroemde brief aan de Romeinen als ondersteuning van de kern van zijn boodschap en van zijn eigen ervaring toen hij eenmaal Christus leerde kennen.

De rechtvaardige zal leven door zijn geloof (iets andere vertaling van door zijn trouw).

Hier krijgt de tekst van Habakuk meteen een verdieping waar de profeet Habakuk zelf nog niet van kon dromen, denk ik.

Want Paulus linkt deze tekst die gaat over waarom God niet ingrijpt, aan Christus. Door hem heeft God ingegrepen. Waarom doet God niks aan alle onrecht in de wereld? Kijk eens naar Christus, die alle onrecht van de wereld als een magneet naar zich toe trok, en niet allereerst om er wat aan te doen, om de misdadigers flink op hun donder te geven, maar om er zelf onderdoor te gaan.

En Hij is opgestaan uit de dood: er is een nieuw begin, alles is in principe rechtgezet.

En dat was een heel nieuwe manier van leven en met God en met de tegenslagen in het leven omgaan voor hem. Met Christus gestorven en opgestaan. De rechtvaardige zal door dit geloof leven.

Dia 5

Maar nu terug naar Habakuk.

Ik ga ervan uit met de meeste andere uitleggers dat vers 4 de tekst bevat die Habakuk op die borden moet griffen.

Wie niet oprecht is,

kwijnt weg.

Maar de rechtvaardige

zal leven door zijn trouw.

Dit is de kern, het wordt verder uitgewerkt in vers 5-20, 5x een wee, een dreigend wee over ieder die denkt dat hij met het recht van de sterkste weg komt.

Wee hem die niet oprecht is, wee hem die denkt dat hij steeds sterker kan worden over de rug van een ander, wee hem die rijk wordt ten koste van de armen – wee hem die denkt dat hij God kan manipuleren. Wie niet oprecht is, kwijnt weg. Het lijkt erop dat de rijken almaar rijker worden, maar lees dit billboard van Habakuk: wie niet oprecht is, kwijnt weg.

Alleen als je rechtvaardig bent, alleen als je recht staat tegenover God en je medemensen, alleen dan zul je leven als je trouw bent. Als je vol houdt, als je niet mee gaat met de grote meute en de grote bekken. Hou vol, wat er ook gebeurt, hoe moeilijk het ook is, hou vol en je zult leven.

Dit is Gods antwoord.

Dia 6

Maar is dat een antwoord?

Is dat een antwoord op de vraag: waarom doet God er niet echt wat aan, aan al dat onrecht in de wereld, aan alles wat er in de kerk scheef zit, waar is God als de ene dictator de ander opvolgt? Als mensen verkracht worden, als kinderen misbruikt worden? Waarom doet hij er niet wat aan?

Wie niet oprecht is,

kwijnt weg.

Maar de rechtvaardige

zal leven door zijn trouw.

Ja dat heb ik al zo vaak gehoord, maar mijn probleem is juist dat ik daar niks van zie. Dat zeggen we wel, dat zegt de bijbel wel, dat zegt God wel, maar gebeurde het ook maar!

Dia 7.

Is het antwoord bevredigend?

Beste Habakuk, Schrijf het op.

Lees het.

Herlees het.

Vertel anderen erover.

Maak er een groot bord voor, stenen platen, grif het er in, zodat je het niet meteen weg kunt vegen, zodat het gebeiteld staat: zo is het.

Schrijf het op zodat het snel te lezen is, in het voorbijgaan, zodat er over gepraat wordt door de mensen op straat.

En als je weer naar huis gaat, staat het bord er nog en word je er weer aan herinnerd.

Schrijf het op.

Lees het.

Herlees het.

Door het op te schrijven, maak je het ook aan anderen bekend. Je wordt gedwongen het uit te leggen.

Vind je dit een goed antwoord?

Kun je met rationele argumenten iedereen overtuigen? Nee, maar je kunt wel laten merken dat je zelf hoop krijgt door deze belofte van God. En hoe vaker je het grift in een uithangbord, hoe vaker je het mag delen met een ander, hoe meer je er zelf ook in durft te gaan geloven.

Is het een afdoend antwoord op de grote vraag : waar God nu is?

Zeg niet te gauw nee.

Nee, nee, inderdaad, het billboard zegt niet dat dit vandaag al zo zal zijn.

Het is er niet voor niks in gegrift zodat het jaren kan blijven staan, zodat het de tijden trotseert, maar de tijd komt. Ook al is het nog niet vervuld, wacht maar, het komt zeker!

Blijf bezig met deze belofte.

Blijf bezig met deze typering van Gods karakter: hij geeft leven als je trouw blijft, hij laat je wegwijnen als je langs hem en je medemensen heen leeft. Zo is Hij.

Dia 8

Ik denk aan Petrus, jaren later, Habakuk leefde een jaar of 600 voor Christus, Petrus had meegemaakt hoe God definitief had ingegrepen door de dood en opstanding van Christus en beloofd had dat dat echt overduidelijk zou worden als Jezus terug komt.

Toen Petrus zijn levenseinde voelde naderen, schreef hij een brief, en hij hielp zijn medewerker Marcus om een evangelie te schrijven: hij schrijft in zijn afscheidsbrief:

2 Petrus 1: het lijkt me goed u wakker te houden door het telkens opnieuw onder uw aandacht te brengen, ik doe er mijn uiterste best voor dat u zich dit alles ook na mijn heengaan steeds weer voor de geest zult kunnen halen.

Hij schrijft het op, hij legt het vast.

Blijf er mee bezig. Vergeet het niet. Lees en overweeg, en discussieer, en betrek het op je leven en op je vragen en op je boosheid en op je problemen en op de politiek en op de kerk en op de hele wereld.

Dia 9

Vooraf ook omdat Petrus al meemaakte dat mensen gingen zeggen: definitief ingegrepen door Christus dood en opstanding? Hoofdstuk 3: Vergeet vooral niet dat er aan het einde van de tijd spotters zullen komen, die smalend vragen: 'Waar blijft hij nu? Hij had toch beloofd te komen?'

Juist daarom doet Petrus zijn best om op te schrijven wat God door Christus heeft gedaan: het kwaad van heel de wereld, het onrecht van alle tijden, het lijden van alle slachtoffers heeft hij met ons gedeeld in de dood van Christus, en in zijn opstanding geeft hij ons hoop, leven.

Dia 10

En daarom: blijf bezig met de bijbel. Blijf bezig met deze belofte, die de eeuwen meegaat.

Blijf naar de kerk gaan en zoek een bijbelstudiegroep, bid met elkaar en hou je vast aan deze belofte, ook al zie je er nog geen fluit van, ook al duurt het nog zo lang.

Dia 11

Je ziet deze tekst uit Habakuk nog ergens anders terug komen in het Nieuwe Testament, in de brief aan de Hebreëen 10.

Eerst hoofdstukken lang over hoe we door Christus een hemels vaderland hebben gekregen, hij is ons voorgedaan, en zit aan Gods rechterhand en zal ons ook bij zich krijgen.

En dan de oproep om trouw te blijven, om te blijven geloven en om terug te vallen op Gods beloften, bv die belofte uit Habakuk, die hier aangehaald wordt:

“U hebt de wetenschap dat u iets beters bezit, een blijvend bezit voor uzelf. Leg die onbeschroomdheid dus niet af, u zult er ruim voor worden beloond. Blijf juist volharden.

Immers: (citaat uit Habakuk 2) *‘Nog een heel korte tijd, dan komt hij die komen zal, hij blijft niet lang meer weg, en dan zullen mijn rechtvaardigen leven door hun geloof,’* maar ook: *‘Wie terugdeinst ben ik niet langer welgezind.’* Wij echter behoren niet tot degenen die terugdeinzen en ten onder gaan, maar tot hen die door hun geloof behouden blijven. “

Zo zitten we hier toch ook, mag ik hopen: als mensen die niet terugdeizen, Habakuk gebruikt kennelijk een iets andere vertaling van het begin van vers 4 van Habakuk 2: wie niet oprecht is, kwijnt weg. Hij maakt ervan: wie terug deinst, hem is God niet langer welgezind.

Nu niet terugdeinzen, nu het moeilijk wordt, nu niet denken dat het einde oefening is als het langer duurt dan je gedacht had. Maar nu blijven geloven, door alle ellende heen kijken naar boven, naar voren.

Dia 12.

Is het antwoord bevredigend?

Schrijf het op.

Lees het.

Herlees het.

Vertel anderen erover.

Herkauw het.

Val erop terug.

Dia 13.

En eerlijk is eerlijk, de vraag blijft: is dit antwoord nu bevredigend en overtuigend?

Heb jij er wat aan?

Helpt het jou als het zo donker wordt dat je uitroept: waarom Here, hoelang nog?

Waarom grijpt u niet in?

Ik kan voor jou niet bepalen of het overtuigend en bevredigend is.

Maar het woord staat gegrift op stenen platen, en ik lees het tot het gegrift staat in mijn hart en in mijn geheugen, op hoop van zegen.

Zeg niet te snel dat je dit een dooddoener vindt.

Dat je vragen niet serieus genomen worden.

Dat dit te makkelijk is.

Misschien...

Maar misschien ook niet.

Misschien kun je zelf ook meemaken wat Habakuk met al zijn twijfels en al zijn boosheid op God meemaakte, dat deze woorden hem een adempauze gaven, moed om te blijven geloven tegen zijn ervaringen in.

Leer het uit je hoofd en uit je hart.

Wie weet kan het ook jou helpen, je zult niet de eerste zijn.

Dia 14.

En daarom nog een keer deze kerntekst van het billboard van Habakuk:

Grote letters, iedereen kan het lezen, je kunt een ander voorlezen, we kunnen het samen uit ons hoofd leren, om het mee te nemen in ons leven de komende week.

Laten we het drie keer hardop voorlezen zodat we het mee kunnen nemen voor onszelf en uit kunnen schrijven voor anderen de komende week.

Wie niet oprecht is,

kwijnt weg.

Maar de rechtvaardige

zal leven door zijn trouw.

Wie niet oprecht is,

kwijnt weg.

Maar de rechtvaardige

zal leven door zijn trouw.

Wie niet oprecht is,

kwijnt weg.
Maar de rechtvaardige
zal leven door zijn trouw.

In Jezus' naam, amen.